

Dr hab. Małgorzata Witaszek-Samborska, prof. UAM
Instytut Filologii Polskiej
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

**Recenzja osiągnięć dr Izabeli Łuc ubiegającej się o nadanie
stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych
w dyscyplinie językoznawstwo**

Dr Izabela Łuc jest absolwentką Uniwersytetu Śląskiego – magistrem filologii polskiej oraz magistrem pedagogiki zatrudnionym obecnie na stanowisku adiunkta w Zakładzie Dydaktyki i Pedagogiki Wczesnoszkolnej i Przedszkolnej Instytutu Nauk o Edukacji (a w przeszłości w Zakładzie Języka Polskiego oraz w Zakładzie Edukacji Humanistycznej i Nauk Pomocniczych Pedagogiki) na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji tegoż Uniwersytetu w Cieszynie. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa uzyskała w 2004 roku na Wydziale Filologicznym UŚ na podstawie obronionej z wyróżnieniem dysertacji *Nazwy własne w dziecięco-młodzieżowej komunikacji społecznej i literackiej* napisanej pod promotorską opieką prof. dra hab. Roberta Mrózka, a recenzowanej przez prof. dr hab. Barbarę Czopek-Kopciuch oraz prof. dr hab. Helenę Synowiec. Przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe ma charakter ściśle językoznawczy (zgodnie z dyscypliną, w której dr Izabela Łuc stara się o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego), ale w dorobku naukowym Habilitantki znajdziemy też sporo publikacji z pogranicza wiedzy z zakresu obu ukończonych przez Nią kierunków studiów. Dorobek ten jest, co warto zaznaczyć już na wstępie recenzji, imponujący tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Ilościowo obejmuje on przed doktoratem 6 artykułów (w tym 3 współautorskie), po doktoracie zaś 5 monografii naukowych (w tym 3 autorskie, 1 współautorską i 1 współredagowaną), 55 artykułów (z czego 44 autorskie i 11 współautorskich) oraz 2 opracowania popularnonaukowe i 1 recenzję. Kilkanaście artykułów (12) ukazało się w punktowanych czasopismach językoznawczych wydawanych w różnych miastach Polski (w Krakowie – „Onomastica” (czasopismo o zasięgu ogólnopolskim) – tu 3 artykuły, Białymstoku – „Białostockie Archiwum Językowe”, Olsztynie – „Prace Językoznawcze”, Bydgoszczy – „Linguistics Applied”, Ostrawie i Opolu – „Studia Slavica” oraz Rzeszowie – „Słowo. Studia Językoznawcze”) oraz w periodyku ludologicznym „Homo Ludens” (organie Polskiego Towarzystwa Badania Gier). Pozostałe prace zamieszczone zostały w monografiach

opublikowanych w: Cieszynie, Katowicach, Krakowie, Bydgoszczy, Gdańsku, Olsztynie, Toruniu, Raciborzu, Siedlcach, Poznaniu, Opolu, Rzeszowie, Szczecinie, Zielonej Górze, Hradcu Králové, Ostrawie. Książki dr Izabelli Łuc ukazujące się w Wydawnictwie Uniwersytetu Śląskiego są dobrze znane i cenione w środowisku językoznawczym. Dorobek Habilitantki ma zatem zdecydowanie pozalokalny, ogólnopolski charakter. Jakościowo zasługuje także na słowa najwyższego uznania, co znajdzie uzasadnienie w dalszych partiach recenzji.

**Ocena osiągnięcia naukowego w rozumieniu Ustawy z dnia 14 marca 2003 r.
o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule
w zakresie sztuki [ze zmianami z dnia 18 marca 2011 r.]**

Przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe dr Izabelli Łuc to – jak czytamy w autoreferacie – „dwa integralne cykle publikacji, powiązane w dwie nadrzędne kategorie tematyczne (**I. Nazwy własne w komunikacji społecznej, literackiej i medialnej** oraz **II. Nowe tendencje w języku i w kulturze języka**) [...]” (s. 3). Obejmują one: a) cykl I – 1 monografię autorską (*Słownik nazwisk mieszkańców południowego Śląska XIX wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2016, ss. 448), 1 monografię współredagowaną (*W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Robertowi Mrózkowi*, red. I. Łuc, M. Połgłódek, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2012, ss. 542) i 4 artykuły (*Odapelatywne nazwiska mieszkańców Śląska Cieszyńskiego z XIX w. jako nośnik regionalnych wartości; Nazewnictwo w najnowszej twórczości Małgorzaty Musierowicz; Nazwy własne w ponowoczesnych tekstach reklamowych; Nazwy własne jako nośnik wartościowania w tekstach reklamowych*); b) cykl II – 1 monografię autorską (*Współczesne gry komunikacyjnojęzykowe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2010, ss. 228), ponad połowę 1 monografii współautorskiej (*Język uwikłany w ponowoczesność*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2011, ss. 384; współautor: Małgorzata Bortliczek) oraz 4 artykuły (*Milczenie komunikacyjne odbiorcy jako determinant zachowań językowych nadawcy (na przykładzie korespondencji użytkowników portalu randkowego); Praktyka komunikacyjna a norma naturalna (spontaniczna) w zachowaniach językowych współczesnych odbiorców reklam; Leksem piękno w ponowoczesnej reklamie; Formacje słowotwórcze jako komponenty współczesnych tekstów reklamowych*). Dominującym problemem badawczym łączącym oba cykle są funkcje pragmatyczne

komunikacyjnojęzykowych zachowań ludzkich. W obu cyklach też Habilitantka rozpatruje owe funkcje w szerokim, wielostronnym kontekście zewnętrznym – historycznym, społecznym, kulturowym itp. (o czym poniżej) – co pozwala Jej pogłębić analizy i ukazać zjawiska językowe z właściwej perspektywy: jako ważną część kultury uwarunkowaną życiem społeczeństwa.

Widocznymi na pierwszy rzut oka i zasługującymi na pochwały cechami osiągnięcia naukowego dr Łuc są jego nadzwyczajne bogactwo i różnorodność. Zalety te przejawiają się na kilku płaszczyznach.

Po pierwsze, zaskakuje obfitość publikacji wchodzących w skład osiągnięcia przedłożonego przez Habilitantkę do oceny – w sumie 4 monografie i 8 artykułów, rzeczywiście, zgodnie z deklaracją Autorki, uzupełniających (a nie powielających) treści dzieł monograficznych z obu cykli. Monografie cechuje przy tym wspomniana już różnorodność – autorskie rozprawy naukowe *sensu stricto* podlegają ocenie w cyklu II, w I zaś występuje dzieło leksykograficzne (z obszerną częścią monograficzną) oraz typowa publikacja wieloautorska przez Habilitantkę współredagowana. Gdyby nawet pominąć tę ostatnią (co też czynię, gdyż na jej podstawie oceniać można – w moim odczuciu – sprawność redakcyjną dr Łuc, a nie samodzielność badawczą w dyscyplinie językoznawstwa), to i tak dorobek monograficzny pod względem ilościowym znacznie wykracza tu ponad przeciętny.

Po drugie, bogactwo i różnorodność cechują obszary tematyczne poddawane eksploracji naukowej przez Habilitantkę. Cykl I stanowi kontynuację Jej zainteresowań onomastycznych z rozprawy doktorskiej i trzech artykułów przeddoktoratowych, ale tylko w jednym tekście zamieszczonym w czasopiśmie „Onomastica” (pozycja I.4. w *Wykazie prac opublikowanych*) jest to kontynuacja bezpośrednia, onomastycznoliteracka. Ukazanie wielopłaszczyznowego uwikłania onimii w dziele literackim (na przykładzie trzech nowszych – nieuwzględnionych we wcześniejszych publikacjach naukowych dr Łuc – powieści z *Jeżycjady* Małgorzaty Musierowicz), w tym uczestnictwa w grach komunikacyjnojęzykowych pisarki z odbiorcą, łączy ten tekst nie tylko z książką opublikowaną w 2007 r. na podstawie rozprawy doktorskiej, ale i z tematycznym cyklem II.

Z kolei lektura *Słownika nazwisk mieszkańców południowego Śląska XIX wieku* i obszernego (68 stron), monograficznie potraktowanego doń *Wstępu* pozwala dostrzec w Autorce nie tylko sumiennego onomastę i pracowitego, sprawnego leksykografa, ale przede wszystkim dociekliwego etymologa, historyka języka i kultury oraz dialektologa, o świetnie ugruntowanej, rozległej i operatywnej wiedzy. Fakt ten zasługuje na podkreślenie, gdyż wcześniejsze zainteresowania naukowe dr Izabeli Łuc koncentrowały się głównie wokół

polszczyzny współczesnej i ogólnej. W *Słowniku* Autorka zgromadziła i szczegółowo zaprezentowała ponad 11 000 nazwisk, żmudnie wyekscerpowanych z ksiąg metrykalnych parafii katolickiej i ewangelicko-augsburskiej oraz z dokumentów zgromadzonych w państwowym archiwum. Podziw budzi nie tylko precyzyjna, bogata w informacje struktura artykułów hasłowych, ale także przeprowadzona w części wstępnej dogłębna i wszechstronna charakterystyka antroponimów, uwzględniająca ich typ (odapelatywne i od nazw własnych – z dalszymi podziałami), motywację i etymologię (rodzimą (też dialektalną) lub obcą), uwarunkowania etniczne i religijne, frekwencję w XIX w. oraz obecność we współczesnych zasobach onimicznych. Pogłębienie interdyscyplinarnych refleksji nad wybranym typem zgromadzonych w słowniku nazwisk (mianowicie: onimów odapelatywnych, bez wykładników derywacyjnych) pozwoliło Habilitantce ukazać je w odrębnej publikacji (artykule I.4. z *Wykazu prac...*) jako wykładnik regionalnych wartości (językowego obrazu świata, sposobu konceptualizacji i aksjologizacji elementów rzeczywistości przez mieszkańców kulturowego pogranicza).

Pomost pomiędzy cyklem I (onomastycznym) i II (kulturalnojęzykowym) stanowią dwa artykuły (I.5. i I.6.) poświęcone komercyjnej funkcji onimów (antroponimów, geonimów, a w artykule I.6. też chrematonimów, poddawanych semantycznym, aksjologicznym i funkcjonalnym zmianom w ramach gry komunikacyjnojęzykowej z odbiorcą) w ponowoczesnej komunikacji medialnej, a dokładniej: reklamowej. Cykl II (będący kontynuacją zainteresowań realizowanych w trzech publikacjach przed doktoratem) obejmuje bowiem monografie i artykuły traktujące o ważkich tendencjach we współczesnej polszczyźnie i nowych zjawiskach językowych obserwowanych w różnych sytuacjach komunikacyjnych (głównie w reklamie, ale nie tylko). W autorskiej monografii *Współczesne gry komunikacyjnojęzykowe* (Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2010) Habilitantka potwierdza, że gry takie to dziś powszechna, najważniejsza strategia stosowana w celach perswazyjnych. Wykorzystując wcześniejsze ustalenia językoznawców (i szerzej: humanistów) na temat językowych gier, zweryfikowała je w odniesieniu nie tylko do wszechobecnej w kulturze ponowoczesnej reklamy, ale też do nowych w stosunku do opisanych przez innych badaczy sfer komunikacyjnych (internetowego forum randkowego oraz serialu komediowego). Interesująco ukazała i udowodniła również wzajemne (a nie jednostronne) interferencje zachodzące między oficjalną i potoczną komunikacją (*gra w pragmatykę codzienności* i *(nie)codzienna komunikacja potoczna*).

Problematykę zjawisk ponowoczesnego świata odzwierciedlających się we współczesnej komunikacji językowej (w reklamie) dr Łuc kontynuuje w dwu rozdziałach

(częściowo II i w całości III) współautorskiej monografii *Język uwikłany w ponowoczesność* (Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2011; współautor: Małgorzata Bortliczek) oraz w 4 artykułach (tu: w reklamie i na portalu randkowym). W wymienionych częściach monografii Habilitantka na podstawie rzetelnej analizy licznie zgromadzonych przykładów tekstów reklamowych i wybranych słów kluczy (*piękno, sztuka*) wskazuje przewartościowywanie współczesnych społecznych przekonań, deprecjację jednych tematów, a nobilitację innych oraz wykorzystywanie różnych środków językowych (w tym nazw własnych) w celach perswazyjnych.

W jednym z artykułów (II.3.) analiza dotyczy ciekawie wybranego problemu: milczenia interlokutora w pisemnym kontakcie internetowym (dokładnie: na portalu randkowym) jako czynnika determinującego strategię komunikacyjnojęzykowe drugiego z uczestników interakcji. W pozostałych publikacjach podstawę obserwacji Autorki stanowią teksty reklamowe. Dwa artykuły, uzupełniające treści z rozdziałów monografii, poświęcone zostały funkcji perswazyjnej szczegółowo wybranych elementów warstwy leksykalnej w takich tekstach: kontekstowym modyfikacjom semantycznym słowa *piękno* (*Leksem piękno w ponowoczesnej reklamie*, „*Studia Slavica*” 2015, XIX/1, s. 133-146) oraz konstrukcjom słowotwórczym (*Formacje słowotwórcze jako komponenty współczesnych tekstów reklamowych*, w: *Wokół słów i znaczeń*, red. E. Badyta, J. Maćkiewicz, E. Rogowska-Cybulska, Gdańsk 2011, s. 107-119). Kolejna publikacja (II.4.) zawiera zaś interesujące spostrzeżenia, czynione przez pryzmat normy użytkowej, na temat wzajemnego oddziaływania na siebie języka reklam i polszczyzny potocznej.

Pokrótkie zreferowane tu zakresy naukowych zainteresowań Habilitantki niezbitnie dowodzą, że jest to obszar rozległy: z jednej strony, współczesna i historyczna onimia użytkowa oraz literacka, z drugiej zaś – zjawiska typowe dla ponowoczesnej komunikacji językowej, interpretowane z przeciwstawnych punktów widzenia: nadawcy i odbiorcy.

Po trzecie więc, co łączy się ze wskazaną wyżej wszechstronnością naukowych zainteresowań dr Izabeli Łuc, bogactwo dotyczy też podstawy materiałowej Jej publikacji. Polega ono na różnorodności źródeł poddawanych badawczej eksploracji – od rękopiśmiennych materiałów archiwalnych, przez odpowiedzi z kwestionariuszy ankietowych, po teksty reklamowe, literackie, a także inne teksty kultury: serial komediowy oraz internetowy portal randkowy. Zgromadzony w ten sposób obfity materiał poddawany analizom i interpretacji dał Habilitantce możliwość wyciągania wniosków wiarygodnych i przekonujących.

Po czwarte, na pozytywną ocenę i podkreślenie zasługuje świadomość metodologiczna dr Izabeli Łuc. Bogactwo i różnorodność to bowiem także cechy umiejętnie łączonych, wykorzystywanych przez Nią metod i nurtów badawczych (semantyki aksjologicznej, teorii pól znaczeniowych, teorii ram interpretacyjnych, teorii językowego obrazu świata, gramatyki komunikacyjnej, lingwistyki kwantytatywnej), w obrębie różnych metodologii (socjolingwistyki, pragmalingwistyki, kognitywizmu czy lingwistyki kulturowej) nakładanych na strukturalistyczne podwaliny. Habilitantkę cechuje też interdyscyplinarne podejście do przedmiotu badań: onimii (wykorzystanie danych z zakresu onomastyki, dialektologii, socjologii, historii (w tym historii kultury) i literaturoznawstwa) oraz tendencji komunikacyjnojęzykowych w polskich współczesnych tekstach kultury (z zastosowaniem wiedzy pragmalingwistycznej, antropologicznej, kulturoznawczej czy medioznawczej). Poszerzenie obserwacji o kontekst społeczno-kulturowy – w zależności od badanej materii: historyczny lub współczesny – pozwoliło Habilitantce pełniej (w szerokim kontekście i w różnorodnych uwarunkowaniach) ukazać interesujące ją zjawiska.

Po piąte wreszcie, bogactwo i wszechstronność cechują również zasób naukowych lektur dr Izabeli Łuc. Podziw budzi Jej erudycja w zakresie nie tylko językoznawstwa, ale i wskazanych powyżej różnych dyscyplin humanistycznych. Dobra znajomość dorobku innych badaczy i szacunek dla ich dokonań, a jednocześnie umiejętne korzystanie z dotychczasowego stanu wiedzy skutkują podejmowaniem przez Habilitantkę rozważań z zakresu dotąd pomijanego lub jedynie wzmiankowanego w polskiej literaturze językoznawczej, kontynuacją naukowych dociekań oraz twórczym rozwijaniem i dopełnianiem spostrzeżeń wcześniejszych autorów. Wiedza ta zapewnia także sformułowanym przez Nią wnioskom walor przemyślanych, ugruntowanych i wiarygodnych konstatacji.

W obu zakresach wskazanego do oceny osiągnięcia naukowego wkład Autorki w rozwój polskiego językoznawstwa jest zatem bezsprzecznie znaczący. Jej obserwacje i wnioski dotyczące ponowoczesnej komunikacji językowej, zwłaszcza zaś wszechobecnej w nich strategii gry, wpisały się już od kilku lat w klasykę ogólnopolskiej naukowej refleksji na ten temat. Habilitantka z sukcesem wypełniła tu swymi publikacjami luki w obszarach naukowo penetrowanych też przez innych badaczy, weryfikując i uzupełniając ich spostrzeżenia na podstawie analizy samodzielnie tworzonej obszernej i różnorodnej bazy materiałowej, częściowo obejmującej gatunki tekstów dotąd nieuwzględniane. Istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej (językoznawstwa) dotyczy także dorobku dr Izabeli Łuc z zakresu onomastyki. Pierwsze w polskiej literaturze przedmiotu zebranie i opracowanie nazwisk XIX-wiecznych mieszkańców Śląska Cieszyńskiego zakorzenionych w specyfice

historii i kultury regionu pogłębia naszą ciągle wycinkową wiedzę o historycznym kształtowaniu się osobowej onimii na różnych obszarach Polski i może stanowić wzór przy podejmowaniu prac nad przyszłymi antroponomastykonami. Widoczna w ocenianych pracach interdyscyplinarna perspektywa oraz łączenie elementów różnych metodologii i narzędzi badawczych pozwalają dr Izabeli Łuc ukazać wszelkie analizowane przez Nią zjawiska językowe – i dawne, i najnowsze – w ich wszechstronnym „uwikłaniu”.

Ocena aktywności naukowej Habilitantki po doktoracie

Jeśli pominąć wcześniej ocenione publikacje składające się na osiągnięcie naukowe Habilitantki, Jej dorobek w okresie następującym po uzyskaniu stopnia doktora nadal prezentuje się imponująco. Obejmuje on autorską monografię *Nazwy własne w literaturze dziecięco-młodzieżowej Małgorzaty Musierowicz* (Katowice 2007) – pokłosie doktoratu, 47 artykułów naukowych (w tym jeden w języku angielskim (IIa.4.), a 11 współautorskich), 1 recenzję i 2 opracowania popularnonaukowe. Ze względu na przedmiot badań prace te układają się w trzy wyraziste grupy. Dwa zbiory (Ia i IIa) to – zgodnie z deklaracją Habilitantki w autoreferacie – „publikacje rozszerzające treściowo i materiałowo problematykę podejmowaną w cyklach tematycznych I i II” (s. 16). W zbiorze Ia znalazły się zatem teksty dotyczące funkcji nazw własnych w wybranych typach komunikacji językowej: a) literackiej – wspomniana już monografia podoktorska (Ia.1.) i artykuł (Ia.3.) związane z onimią w opowiadaniach i powieściach Małgorzaty Musierowicz, b) społecznej – artykuł z 2004 r. zawierający analizę przezwisk szkolnych (Ia.2.), stanowiący zapowiedź późniejszych tekstów Habilitantki dotyczących przestrzeni szkolno-edukacyjnej, oraz najnowszy tekst z 2016 r. (Ia.8.) o XIX-wiecznych nazwiskach mieszkańców Śląska Cieszyńskiego jako wyznacznikach regionalnych wartości (współgrający z wskazaną jako osiągnięcie monografią), a także c) medialnej – 4 artykuły (Ia.4. – Ia.7) poświęcone nazwom własnym w reklamach, głównie jako elementom perswazyjnych gier komunikacyjnojęzykowych. Ostatnie cztery prace wiążą się więc jednocześnie z blokiem tematycznym IIa, który obejmuje publikacje dotyczące nowych zjawisk w języku i w kulturze języka, przede wszystkim zaś wszechobecnej we współczesnych tekstach kategorii gry. Przejawy jej Habilitantka odnajduje i z zaangażowaniem poddaje analizie nie tylko w komunikatach reklamowych (choć w nich najczęściej – IIa.5. – IIa.10.), ale też w korespondencji użytkowników portali randkowych (IIa.1. – IIa.4.), w serialu komediowym (IIa.11.) czy w komiksie i serialu animowanym (IIa.18. – IIa.19.). Interesujące i trafne są uwagi dr Izabeli Łuc na temat mody językowej w

świecie kultury konsumpcyjnej i interferencji zachodzących między tekstami reklam a komunikacją potoczną (IIa.5. – IIa.6, IIa.12. – IIa.16), kultury języka w tekstach reklamowych (IIa.9.), językowego obrazu wytworów kultury i funkcji komercyjnej leksemu *sztuka* w reklamie (IIa.7., IIa.8, IIa.10., IIa.17.) czy deprecjacji wartości w komiksie i serialu animowanym (IIa.18. – IIa.19.). Artykuły z grupy IIa przynoszą ważne obserwacje i uzupełnienie wniosków sformułowanych w cyklu tematycznym II (wchodzącym w skład poddanego ocenie osiągnięcia naukowego) z zakresu istotnych zjawisk we współczesnej polszczyźnie uwarunkowanych ponowoczesną kulturą konsumpcyjną.

Tekst IIa.15. (*Leksyka socjolektu uczniowskiego jako perswazyjny komponent współczesnych tekstów reklamowych*) łączy tematykę omówionego zbioru IIa z cyklem tematycznym III: *Język w przestrzeni szkolnej i edukacyjnej*, obejmującym 12 artykułów autorskich i 10 współautorskich. Cykl ten, związany z pedagogicznym wykształceniem i miejscem zatrudnienia dr Izabeli Łuc (w Zakładzie Dydaktyki i Pedagogiki Wczesnoszkolnej i Przedszkolnej Instytutu Nauk o Edukacji), zawiera efekty naukowych refleksji Habilitantki (częściowo we współpracy z Małgorzatą Bortliczek, co podkreślam jako zaletę – świadectwo umiejętności współdziałania), biegnących trójtorowo: 1) nad wpływem kultury konsumpcyjnej i mediów na zachowania komunikacyjnojęzykowe uczniów (III.1. – III.4., III.14 – III.15., III.19. – III.20., III.22.), 2) nad językowym obrazem wybranych pojęć w świadomości młodzieży szkolnej (III.5 – III.6, III.13) i uczniowskim socjolektem (III.16. – III.18.), a także 3) nad zadaniami współczesnej edukacji (stymulacją językową) oraz wykorzystywaniem w niej tekstów literackich i dzieł malarskich (III.7. – III.12.). Wskazane publikacje harmonicznie dopełniają – wyłaniający się z wcześniej omówionych prac w cyklach II i IIa – obraz współczesnej polszczyzny (w tym wypadku: najmłodszego pokolenia) kształtowanej pod przemożnym wpływem kultury konsumpcyjnej; są też wyrazem troski Habilitantki o system wartości i kompetencje językowe dzieci i młodzieży dorastających w dobie globalizacji. Podobnie jak pozostałe publikacje Autorki stanowią rezultat rzetelnego podejścia do podjętej problematyki badawczej, bardzo dobrej orientacji w stanie wiedzy naukowej na dany temat i efektywnie przeprowadzonej analizy sumiennie zgromadzonego materiału.

Dorobek naukowy dr Izabeli Łuc (bez uwzględniania tu monografii i artykułów składających się na główne osiągnięcie) oceniam bardzo wysoko. Wszystkie zalety Jej prac wskazane w odniesieniu do recenzowanego wcześniej osiągnięcia (bogactwo ilościowe, tematyczne i materiałowe, biegłość w funkcjonalnym łączeniu różnych metodologii, erudycja i szacunek dla tradycji naukowej, a jednocześnie twórcza kontynuacja poruszanej przez

poprzedników problematyki badawczej, interdyscyplinarność i uwzględnianie szerokiego kontekstu kulturowego) widoczne są także w pozostałych publikacjach. Świadczą one o bardzo dużej aktywności naukowej Habilitantki i wnoszą do wiedzy o historycznej polszczyźnie oraz o współczesnej komunikacji językowej wiele cennych, nowych, „świeżych” obserwacji.

Za działalność naukowo-dydaktyczną Habilitantka została doceniona – w 2011 roku otrzymała Nagrodę Indywidualną II stopnia Rektora Uniwersytetu Śląskiego.

O pozalokalnym zasięgu aktywności badawczej dr Izabeli Łuc i Jej uczestnictwie nie tylko w polonistycznym, ale też w slawistycznym życiu naukowym świadczy m.in. ponadstandardowy udział z referatami w 54 (w tym po uzyskaniu stopnia doktora w 49) zagranicznych (w Hradcu Králové, Ołomuńcu i Ostrawie) oraz ogólnopolskich (w tym również międzynarodowych) konferencjach. Habilitantka udziela się również w pracy redakcyjnej – jest członkiem Rady Redakcyjnej Cieszyńskiego Almanachu Pedagogicznego oraz Rady Językowej Naukowego Wydawnictwa PTF „Chowanna”. Dwukrotnie aplikowała (raz jako kierownik projektu, raz – wykonawca) o granty badawcze NCN i OPUS.

Ocena działalności dydaktycznej, popularyzatorskiej i organizacyjnej Habilitantki

Osiągnięcia Habilitantki w działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej są równie liczne i imponujące, jak w pracy naukowej.

W ciągu kilkunastu lat zatrudnienia na uczelni dr Izabela Łuc prowadziła zajęcia dydaktyczne (ćwiczenia i wykłady) z 14 przedmiotów na różnych stopniach kształcenia akademickiego, wypromowała ponad 50 magistrów, ponad 20 licencjatów i ponad 30 autorów innych prac dyplomowych, a recenzowała ponad 100 prac wszystkich wymienionych typów. Wielokrotnie była opiekunem studentów pedagogiki oraz opiekunem praktyk pedagogicznych (na I i II stopniu kształcenia). Jest też promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim mgr Grażyny Leśniczak wszczętym w 2013 r. (obrona planowana jest na listopad 2017 r.). W semestrze letnim w roku akademickim 2014/2015 prowadziła dla studentów wykłady z kultury języka polskiego i stylistyki w ramach programu *LLP Erasmus+* na Uniwersytecie w Ostrawie. Za osiągnięcia dydaktyczne (popularyzację wiedzy i sukcesy w pracy z uczniami) w 2016 r. otrzymała nagrodę Burmistrza Miasta Pszów.

Działalność popularyzatorska Habilitantki obejmuje w największym stopniu szkolne dzieci i młodzież w Cieszynie oraz okolicach i ma głównie charakter pedagogiczno-

artystyczny, w tym teatralny i literacki – efektem tego są m.in. dwie publikacje popularnonaukowe. Z zakresu lingwistyki wyróżnić należy kilka popularnych wykładów wygłaszanych dla uczniów gimnazjum i liceum w ramach Cieszyńskiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego, warsztaty komunikacyjne dla dzieci prowadzone w wyniku współpracy Uniwersytetu Śląskiego ze Szkołą Podstawową nr 3 w Pszowie oraz funkcję przewodniczącej jury w gminnym konkursie recytatorskim.

Dr Izabela Łuc jest też aktywna w pracy organizacyjnej. Dwukrotnie (raz przed uzyskaniem stopnia doktora, raz po) była sekretarzem konferencji naukowych (ogólnopolskiej i międzynarodowej) w Cieszynie, a raz członkiem komitetu organizacyjnego międzynarodowej konferencji w Zakopanem. W komisjach rekrutacyjnych wielokrotnie pełniła funkcję sekretarza, raz – przewodniczącej. Przez dwie kadencje była też przedstawicielką młodszych pracowników naukowych w Radzie Instytutu Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego.

Konkluzja

Dr Izabela Łuc jest w pełni dojrzałym, odpowiedzialnym i rzetelnym językoznawcą, osobą znaną w środowisku polonistycznym i slawistycznym z nieprzeciętnej aktywności naukowej. Wskazane jako podstawa postępowania habilitacyjnego osiągnięcie naukowe w postaci dwu cykli tematycznych (obejmujących monografie i artykuły) oraz pozostałe publikacje Habilitantki po uzyskaniu stopnia doktora stanowią dorobek badawczy dużej miary i wnoszą istotny wkład w rozwój uprawianej przez Nią dyscypliny naukowej. Przedstawione w recenzji uwagi o dorobku naukowym, udziale w konferencjach oraz działalności organizacyjnej, dydaktycznej i popularyzatorskiej Habilitantki świadczą też o Jej istotnej aktywności naukowej i uprawniają do stwierdzenia, że z naddatkiem spełnia Ona wymagania stawiane przez Ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (ze zmianami z dnia 18 marca 2011 r.).

W związku z tym przedkładam komisji habilitacyjnej, a za jej pośrednictwem Radzie Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego, **pozytywną opinię w sprawie nadania dr Izabeli Łuc stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.**

Poznań, 11 kwietnia 2017 r.

Magdalena Witek-Szelewska